

Slabdrība,
dieną 36°, naktį 32.
Saulė teka 6:19, leidžiasi 5:47

7c

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest Lithuanian Daily in the World
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co. Inc.
1739 So. Halsted St., Chicago 8, Ill.
Haymarket 1-6100
Over One Million Lithuanians in the United States

VOL. XLV.

Kaina 7c

Chicago 8, Ill.

Ketvirtadienis, Kovo-March 6 d., 1958 m.

Price 7c

55

AMERIKA PALEIDO ANTRA ŽEMES SATELITA

NUOŽMI KOMPANIJOS IR UNIJOS KOVA ATSIMUŠA IR SENATO K-TE

Liudininkai atidengia abiejų pusių terorą

WASHINGTONAS, D. C. — Karts nuo karto senato komitete, tyrinėjančiame ilgą ir dar nepasibaigusį streiką Kohler kompanijoje, Sheboygan, Wis., senatojai pasikeičia astresniais žodžiais, kas rodo, kad šis nuožmus streikas paveikia ir šaltus komiteto narius.

Komiteto nariai dažnai suskyla pagal partijos liniją. Respublikonai, kurie yra mažumoj ir kurių ryškiausias atstovas yra sen. Goldwater (Ariz.), daugiau palaiko kompaniją. Demokratai, tarp kurių yra ir buvęs unijų vadas sen. MacNamara (Mich.), simpatizuoja unijai. Komiteto pirmininkas, konservatyvus demokratas McClellan (d., Ark.), stengiasi būti objektyvus, bet susilaukia priekaištų iš abiejų pusių.

Buvo pasirošta, kaip karui

Iš ankstyvesnių liudininkų apklausinėjimų paaiškėjo, kad Kohler kompanija, gaminanti vonių, virtuvinių ir namų apyvokos įrengimus, vamzdžius, krūnus ir kita, ruošėsi iš anksto kruvinai streiko kovai. Buvo supirkta ginklų, asarinių bombų, kompanijos liudininkų aiškinimu — „darbininkų šaudymo sporto klubo reikalams“.

Darbininkai priklauso automobilių unijai (UAW). Aštrusis streikas prasidėjo 1953 metais ir tęsiasi toliau. Per tą laiką, ypač streiko pradžioje pasitaikė nemaža kruvinių susirėmimų tarp streikuojančių ir nestreikuojančių darbininkų. Pora mirusių žmonių priskaitoma prie streiko aukų. Unijai streikas jau kainuoja \$12 mil. Bet kadangi ši kova išsivystė į „sprendžiamąją kovą“ tarp seno stiliaus kapitalisto ir galingos UAW unijos, nė katra pusė nenori pasiduoti.

Streikuotojas ir streiklaužys

Unijos ir kompanijos kovą būdingai vaizdavo Gilbert Moede, streiklaužys, ir Ewald Gaste, vienas iš streikuojančių darbininkų.

Moede parodė fotografijų iš savo vasarnamio, 80 mylių nuo Sheboygan Falls. Jos rodė, kad visas vidaus įrengimas buvo sudaužytas, o kas liko nesudaužyta, buvo apipilta rūgštimis. Moede nurodė šerifui asmenis, kurie jam grąsinę už streiko lauzymą, bet šerifas jokių priemonių nesiėmęs. Jam buvę padaryta \$1,800 nuostolių, iš kurių \$1,200 padengė darbdavys, Kohler kompanija.

Jo namo langai buvo nuolat išmušami. Žmona pasidariusi tokia nervinga, kad privertė vyrą atsisakyti darbo. Bet jo terorizavimas ir po to nepasibaigęs. Dabar jis dirba pas fermerius, kartais gaudamas tik \$10 per savaitę. Kohler kompanijai gavęs \$2.51 per valandą.

Pavojinga ir streikuotojui

Ewald Guske, 55 metų, liudijo, kad jis jau 4-to metai streikuoja. Jis bandęs surasti kitą darbą, bet tokio amžiaus žmogui tai esą labai sunku. Jis gyvena ir toliau iš UAW unijos \$39 savaitinės pašalpos.

Senato k-te jis pasakojo, kad jam jau nekartą teko prieš akis pamatyti daiktus, panašius į šautuvų vamzdžius, kad jis dažnai girdi praeinant užgaulius žodžius. 1956 m. jo automobili-

lis buvęs aplietas rūgštimis. Jis žinąs ir kitus 3-4 streikininkus, kurių automobiliai buvo panašiai sugadinti.

Guste tvirtino, kad Kohler kompanija naudojo vandalizmą prieš streikuojančius darbininkus, kadangi kompanijos prezidentas Herbert Kohler iš principo nepakenčia unijų ir per tai atsisakė dalyvauti taikiose derybose konfliktui pašalinti.

Streikuoja moterų drabužių siuvėjai

105,000 žmonių metė darbą

NEW YORKAS. — Trečdienį tarptautinė moteriškų drabužių siuvėjų unija, kuriai vadovauja David Dubinsky, pasiskelbė streiką 7-se rytinėse valstybėse, pirmą kartą po 25 metų.

Streikas sustabdė siuvyklų pramonę, kurios didžiausias centras yra New Yorkas. Jis apėmė ir New Jersey, Connecticut, Delaware, Massachusetts, Pennsylvania ir Rhode Island valstybes, iš viso 105,000 darbininkų.

Prieš paskelbiant streiką, unijos vadai suruošė demonstracijas. Buvo nurodyta darbininkams mesti darbą ir žygiuoti į Madison Square Garden, kur David Dubinsky ir AFL-CIO prezidentas pasakė kalbas, kodėl tenka griebtis streiko. Ten sužygiavo apie 60,000 siuvėjų.

Unija reikalauja pakelti atlyginimą 15% ir sumažinti darbo savaitę iki 35 valandų. Ji be to reikalauja sustabdyti darbo sutarties lauzymą.

Darbdaviai pasiūlė pridėti 5% ir mokėti antvalandžius po 37 val. išdirbimo.

New York'e siuvėjai gauna iki \$2.10 per valandą. Bet kitose valstybėse darbininkai gauna 50 centų, vietomis net \$1 per valandą mažiau.

Amerika planuoja karo bazę erdvėje

Iš „prištotos“ platformos galėtų laidyti raketas

WASHINGTONAS, D. C. — Aviacijos štabo viršininko padėjėjas gen. C. S. Irvine nupaskojo ekspertų suvažiavime, kad aviacijos mokslininkai svarsto paleisti į erdvę tokį satelitą, platformą, kuri laikytųsi nustatytose vietose santykiu su žeme ir pageidaujamame aukštyje.

Toks satelitas „prištotas“, pav. 20,000 mylių aukštyje, būtų ideali bazė rinkti žinias apie žemės paviršių ir, reikaliui esant, laidyti raketas su vandenilio bombomis ir bet kurią vietą pasaulyje.

● Demokratai kongrese laiko Eisenhowerio-Nixono susitarimą dėl pareigų perleidimo nesuderinama su konstitucija, nes konstitucijoje nieko nėra pasakyta apie laikinai pareigas einantį prezidentą.

Netoli nuo Prestonsburg (Ky.) pasisekė surasti nugalėtoją į Big Sandy upę autobasą, kurio važiuo mokyklą lankantieji vaikai. Toje katastrofoje žuvo šoferis ir 25 vaikai.

IKE PRITARIA SOVIETŲ MINČIAI ŠAUKTI KONFERENCIJĄ AMERIKOJ

Bet viršūnių derybų esminis klausimas yra ne vieta, o garantija, kad jis duos vaisių

WASHINGTONAS, D. C. — Prez. Eisenhoweris patvirtino, kad Kremlius vadai, tarp savo pasiūlymų, yra minėję ir tai, jog jie mielai atvažiuotų deryboms ir į Washingtoną ar kurią kitą vietą Amerikoje.

Ike atsakė, kad tuo atveju, jei viršūnių konferencija užsitęstų ilgiau, jis mielai pasinaudotų tokiu pasiūlymu. Nes jam, kaip respublikos ir vyriausybės galvai, konstitucija neleidžia pabūti ilgesnį laiką užsieniuose. Jei konferencija būtų neilga, jis yra pasiruošęs važiuoti bet kuriam tinkamam vieton užsieny. JAV vyriausybė niekad neuždarys durų Rytų-Vakarų deryboms.

Pritarė Dulles nusistatymui

Tačiau esminis derybų klausimas yra ne vieta, kalbėjo prez. Eisenhoweris savaitinėje spaudos konferencijoje. Pritardamas vatykščiam Dulles pareiškimui, prezidentas pakartojo, kad JAV vyriausybė nenori pasidaryti dalyviu tokios konferencijos, kuri apgaudinėtų ir klaidintų taikos trokštantį pasaulį dėl tariamų Rytų-Vakarų susitarimų, kai tuo tarpu Sovietai nėra davę jokių garantijų, jog tokių susitarimų bus galima prieiti jų peršamoj viršūnių konferencijoje.

Nixonas jo vietoje

Prezidentas palietė ir jo susitarimą su viceprezidentu Nixonu apie prezidento pareigų laikiną perėmimą, jei Eisenhoweris sunkiai susirgtų.

Tai esąs tik susitarimas tarp dviejų pasitikinčių žmonių, bet jokia pastanga perrašyti Amerikos konstituciją, aiškino prezidentas.

Jis priminė, kad Nixonas visais trimis prezidento sirgimo atvejais nepriėmė priesaikos kaip laikino prezidento. Tas pareigas jis galėtų be priesaikos perimti ir ateityje, jei iškiltų toks reikalas.

VERO BEACH, Fla. — Trys Dodgers beisbolistai, kurių komanda persikėlė į Los Angeles, 1955 m. pasaulinės serijos didvyris. Susiūti žaizdas galvoje reikėjo šešetą strigių.

„Skate“ nuplaukė į Angliją per 8 dn.

Naujasis atominis laivas perplaukė Atlantą panėrus

PORTLAND, Anglija. — Trečiasis ir naujausias Amerikos atominis povandeninis laivas „Skate“ nuplaukė į Angliją 5 dienas greičiau už ligšiolinį povandeninio laivo rekordą.

3,160 mylių kelią iš Groton, Conn., į Portlandą, Anglų kanale, jis atliko per 8 nepilnas dienas. Iš šio kelio jis 2,828 mylias padarė po vandeniu.

Laivui vadovauja kpt. James Calvert iš Clevelando. „Skate“ yra apie 1000 tonų mažesnis (tąksliau, lengvesnis) už pirmąjį atominį laivą „Nautilus“ 2,190 tonų.

Jis gali atlikti 60,000 jūrmilių kelionę, nepasipildęs kuro.

5 metai be Stalino

MASKVA. — 1953 m. kovo 5 dieną Sovietų valdžia pranešė apie Josifo Stalino mirtį. Kada jis iš tikrųjų ir kokiomis aplinkybėmis mirė, pasaulis tikrai nežino. Oficialiai buvo pranešta, kad jis mirė nuo kraujo išsiliejimo smegenyse.

Po despoto mirties prasidėjo džiunglinė kova dėl sosto. Dalį valdžios pagrobė Malenkovas, kaip ministerių tarybos pirmininkas. Bet antrąją galybę vietą — partijos gen. sekretoriaus, laikyta irgi Stalino, užėmė Nikita Chruščev.

Lavrenti Berija, NKVD ministras, manė, kad niekas neturi tokios didelės jėgos Stalino sostui užimti, kaip jis. Bet jis neatsilaikė prieš armijos maršalus. Jis buvo sušaudytas kaip šuo.

Per tą penkmetį kova dėl valdžios Kremliuje ėjo be pertraukos. 1955 m. Malenkovas buvo išspirtas. Jį pakeitė marš. Bulganinas, buvęs vyriausias armijos politrukas. 1957 m. išlėkė iš valdžios Chruščevas ir karo ministras marš. Žukovas, padėjęs likviduoti Beriją. Per tą penkmetį Nikita Chruščev išsikristalizavo, kaip galingiausias postalininės eros valdytojas.

1957 m. Nikita išvarė ne tik iš centro komiteto bet ir iš politbiuro likusius stalinistus (išskyrus Nikojaną ir Vorosilovą) — Molotovą, Kaganovičių, Malenkovą ir juos išsiuntė antraeilėms tarnyboms į periferijas.

JAV ARMIJOS RAKETA JUPITER-C IŠŠOVĖ Į ERDVĘ EXPLORER No. 2

Aiškina, ar girdimi signalai yra iš „mėnulio“

CAPE CANAVERAL, Fla. — Armija trečiądienį paleido į erdvę antrąjį žemės satelitą, pavadintą Explorer No. 2. Pirmasis satelitas, pavadintas Explorer No. 1, buvo paleistas sausio 31 dieną, abu kartu to pat tipo raketos Jupiter-C pagalba.

Užsienio paramos priešininkai rodo pasiryžimą kovoti

Griebią Eric Johnston, Ikes pakviestą propagandistą

WASHINGTONAS, D. C. — Vienas iš užsienio paramos programos priešininkų kongreso narys Bailey (dem., W. Va.) įteikė kongresui pasiūlymą užversti Eric Johnston, kuris užsiregistravęs teisingumo departamente kaip „lobbyist“, tai yra, kaip asmuo, kuris stengiasi paveikti įstatymų leidimą.

„Šis filmų pramonės caras“, sako Bailey, „su Baltųjų rūmų pritarimu, stengiasi pagauti ant meškerės biznierių ir garsius asmenis visoje šalyje ir jau surinko \$50,000 paspausti kongresą, kad jis priimtų vyriausybės užsienio paramos ir savitarpinės užsienio prekybos programas.“

„Johnston, matyti, aplenkė įstatymą“, kalbėjo korespondentams Baily, „kad visi „lobbyistai“ turi užsiregistruoti ir nurodyti, iš kur jie gauna pinigų propagandai paveikti kongresą. Tas faktas, kad jis yra Ikes žmogus, nesudaro išimties. Kai mes surasime, kas sudea tuos pinigus, mums gal pasidarys aišku, iš kur eina šis spaudimas kongresui paveikti.“

Kritikuoja užsienio paramą

Užsienio paramos direktorius James Smith, atvykęs ginti Ikes užsipašytą \$3.9 bil. biudžetą atstovų rūmų užsienio reikalų komitete, susilaukė didelės opozicijos iš k-to pirmininko Morgan (dem., Pa.).

Jis stebėjosi, kaip vyriausybė gali tikėtis iš kongreso pritarimo, kai kongreso nariai patyrė, jog JAV leido dolerius tokiems dalykams, kaip lytinių papročių tyrinėjimui Indijoje, įrengti vonias kupranugarių varovoms Egipte, apiegti dryžuotomis kelnėmis laidojimo direktorių personalą Graikijoje ir pan.

Prašo sustabdyti TV propagandą prieš vokiečių tautą

Tvirčiausias sąjungininkas tebevaizduojamas „hūnais“

CHICAGA. — Vokiečių dienraštis „Abenpost“ išėjo trečiądienį su antašte per visą pirmąjį puslapį: „Užteks kiršinimo!“

„Abendpost“ po to rašo: „Propagandinis karas Amerikos televizijoje prieš Vokietiją ir vokiečių tautą tęsiasi su nemažėjančiu atkaklumu. Nepraėina dienos, kad Amerikos televizijos stotys neparodytų nuožmiausios rūšies nedraugiškų vokiečių kiršinimo filmų. Baisenybių propaganda pasiekė tokių ribų, kad tarp vokiečių kilmės amerikiečių pasireiškė didelė nerimastis.“

Laikraštis išspausdino Kanaados laikraščio „The Province“ panašaus turinio atsišaukimą

Jupiter-C raketa yra 70 pėdų ir susideda iš keturių dalių, kurios paskutinė daly buvo cigaro formos ir apytikriai tokio pat didumo satelitas. Į šį satelitą buvo sudėti žymiai geresni aparatai tirti erdvių kosminius spindulius, temperatūrą, meteoritus ir kita.

Gal sugedo radijas

Praėjus 2 valandoms po satelito iššovimo armijos raketų-satelitų viršininkai žadėjo suteikti spaudai smulkesnį informaciją. Bet korespondentams jie negalėjo užtikrinti ir už 4-5 val., kad satelitas būtų tikrai pasiekęs numatytąją orbitą ir pradėjęs sukis aplink žemę.

Dviejų stebėjimo-sekimų stotijų pranešimai, kad jie pagavo iš erdvių įtartinų signalų, buvo netrukus atmesti oficialių pareigūnų, jog tie signalai būtų iš Explorer No. 2. Mokslininkai visą vakarą vertėsi tik spėliojimais, ar satelitas tikrai pasidarė žemės „mėnuliu“, tai yra kūnu besisukančiu aplink žemę. Gali būti kad satelitas ir skrieja aplink žemę bet sugedo radijo aparatai, kuriais jis turėjo informuoti apie savo kelionę nustatytais signalais.

Ieškos radarų akimis

Jei Explorer No. 2 tikrai skrieja erdvėje aplink žemę, už kelių dienų jį turės pamatyti galingais radarais. Tačiau satelitas su tylinčiais radijo aparatais būtų be jokios mokslinės naudos erdvių tyrinėjimui. Tai tik reikėtų faktą, kad armijai pavyko iššauti raketą į erdvę.

Jankių ir norvegų muštinės stadione

Sportas kiršinąs tautas

OSLO, Norvegija. — Kai amerikiečių ledo rutulio (hockey) komandos susimuša savo tarpe, visuomenė tai vadina naminiu reikalu. Bet kai jankiai anadieni panašiai susikibo su norvegų sportininkais Oslo stadione, kur eina tarptautinės ledo sporto rungtynės, pasigirdo spaudoje balsų, kad sportas per pusvalandį gali sunaikinti gerus tautų santykius, sukurtus per dešimtmečius.

Tūkstančiai norvegų žiūrovų leido piktus šūkius amerikiečiams, kauptis jiems stadione su jų tautiečiais. Norvegų pyktis buvo juo didesnis, kad jankiai įveikė vikingų ainius ir rutulio rungtynėse 6:1 santykiu.

Neapsiejo be muštynių ir amerikiečių rungtynės su švedais. Teisėjų muštynių taškams skaičiuoti nebuvo, tad šios rities pugalėtojas liko neišaiškintas. Bet ledo rutulio rungtynėse švedai įveikė jankius 8-3 santykiu ir juos nustūmė į antrą vietą. Pirmauja švedija ir Kanada.

sustabdyti kiršinimo propagandą ne tik prieš vokiečius, bet ir japonus. „Abendpost“ prašo skaitojus siųsti kanadiškąjį atsišaukimą savo senatoriams.

ZIEMOS VAKARAIŠ KNYGA YRA GERIAUSIAS ŽMONIŲ BICIULIS

APYSAKOS IR ROMANAI

Lietuvių autoriai:

P. Abelkis — Zemačių Krikštai. Istorinis romanas. 422 psl. \$3.50
P. Abelkis — Atlaidų Pavėsy. Istorinis romanas. 468 psl. \$4.00
Vytautas Aiantas — Pragarų po švastes. Romanas. 434 psl., gražiai įspūstas. \$3.50
Pulgis Andriusis. 214 psl. \$3.00
Pulgis Andriusis. Anoj pusėj ežero. Lyrinės apysakos. 102 psl. \$1.50
Aloyzas Baronas — Sodas už Horizonto. Romanas. 254 psl. \$2.50
Aloyzas Baronas. Debesys plaukia pažemiu. Romanas. 224 psl. \$2.50
St. Budavo — Uždraustas stebuklas. Romanas. 246 psl. \$2.60
Bronius Daubaras. MELYNIA SUK. Nėlė. Apysaka. 154 psl. \$1.50
L. Dovydenas — Tūkstantis ir Viena Vasara. Romanas. I dalis. 218 psl. \$3.00
L. Dovydenas — Naktys Karališ. kuose. Apysaka jaunimui. 168 psl. \$2.00
L. Dovydenas — Broliai Domeikos. 260 psl. Premijotas romanas \$2.50
Ludus Dovydenas — Per Klausų Ulytėlę. Apysaka. 176 psl. \$2.20
Jurgis Gliuda. Namai ant Smėlio. Chicago, 1932 m. 221 psl. \$2.00
P. Jukus — Pavasaris prie Varduvo. Pasakojimas. 175 psl. \$2.50
Marius Katiliškis — Užuojeja. Apysakų romanas. 362 psl. \$3.50
Juozas Kralikauskas. URVINIAI ŽMONES. Romanas. 266 psl. \$2.75
A. Landsbergio "Keliu". Premijotas romanas. 259 psl. \$2.50
Lazdynų Pelėda. — Motuė Paviljo. Iliustruota. 43 psl. \$0.60
H. Lukšėvičius. Likimo žaismai. Romanas. 231 psl. \$2.50
Jonas Marcinkevičius — Krazų Skerdynės. Istorinis romanas. Lietuvoje premijuota knyga. I dalis. 324 puslapių. \$3.00
Jonas Marcinkevičius — Krazų Skerdynės. Istorinis romanas. II dalis. 320 psl. \$3.00
Alg. Margeris. Čikagos Sešėliai. Žiaurios tikrovės vaizdai. 1952 m. 316 puslapių. \$3.00
Alg. Margeris — Šliuotarniai. Amerikos lietuvių tautinio ir kul'ūrinio atgimimo laikų istorinis romanas. 652 psl., įristas. \$3.00
Alg. Margeris — Širdies Rūmai. Romanas. 450 psl. \$4.00
Algirdas Margeris — Saulės Rustybė. Romanas. 312 psl. \$3.00
Nėlė Mazalaitė SAULĖS TAKAS. Romanas. 418 psl. \$3.75
Vladas Ramelis. Lenktynos su Se tonu. Karo nuotykių. 292 psl. \$3.00
Adomas Mickėvičius — Konradas Valenrodas. Istorinė apysaka. 98 psl. \$1.50
V. Mykolaitis-Putinas — Aiturių Sešėly. Romanas. Trys dalys vienoje knygoje. 628 psl. \$6.00
P. Orinaitis — Paslepta Žaidza. Jaunamatis takas. Romanas. 180 psl. \$2.00
Marias Radzevičius ZEMELE SVEN TOUL. Apysaka iš lietuvių knygynešų kovų. 192 psl. \$2.00
Satrijos Ragana — Sename dvare. Apysaka. III leidimas. 176 psl. \$2.00
Alė Rūta — Trumpa Diena. Premijotas romanas. 434 psl. \$4.00
Alė Rūta — Duktė. Apysaka. 250 psl. \$3.00
Bėlys Sruoga. KAS BUS KAS NE BUS. BET ZEMAITIS NEPRAZUS. Jauno vaikino nuotykių Napoleonė laikais Lietuvoje. 206 psl. \$2.50
R. Spalis — Gatvės berniuko nuotykių. Apysaka jaunimui ir senimui. 508 psl., gražiai įrista. \$5.00
R. Spalis ANT RIBOS. "Gatvės berniuko nuotykių" tęsinys. 482 psl. \$5.00
I. Simonaitytė — Aukštųjų Simonų Likimas. 438 psl. premijotas romanas. \$3.50
Ignas Seinius — Raudonasis tva nas. 328 psl. \$3.50
Ignas Seinius — Kuprelis. 162 psl. Gražiai įrista. \$2.00
Juozas Švaistas — Petras Širvokas. Lietuvių pasakų motyvais. 228 psl. \$2.00
Juozas Švaistas KNYGNEŠŲ PEDSAKAIŠ. Romanas. 235 psl. \$3.00
P. Tulpė. Kalnų dviasia. Freiburgas. 1946 m. 206 psl. \$1.50
P. Tulpė. Tilto sargas. P. Abelkio leidykla. 151 psl. \$1.50
Andrius Valuckas — Nemuno Sūnis. Romanas. I dalis. 280 psl. \$3.00
L. Zeikaus "Laipiai ir Tolumas". Romanas. 241 psl. \$2.50

VERSTINIAI VEIKALAI

F. M. Dostojevskis. Nusikaltimas ir bausmė. I dalis. Romanas. 301 psl. \$3.00
F. M. Dostojevskio "Nusikaltimas ir bausmė". II dalis. 258 psl. \$2.50
M. Dostojevskis Pažemintieji ir Nuskriaustieji. Romanas. "Nusikaltimas ir bausmė". F. M. Dostojevskio "Nusikaltimas ir bausmė". III dalis. 300 psl. \$3.00
nas. 266 psl. \$2.50
Thor Heyerdahl, KON TIKI. Nuotykių Ramiajame vandeninyje. 414 psl. \$3.75
N. Gogol "Mirusios sielos". M. Mirskio vertimas. 290 psl. \$3.25
Mirko Jalusis — Cezaris I dalis. Istorinis romanas. \$2.00
Mirko Jalusis — Cezaris. II dalis. \$2.00
Mirko Jalusis — Cezaris. III dalis. \$2.00
Francis Mauriac, 1952 m. Nobelio premijos laureatas. Gimdytoja. Romanas. 134 psl. \$1.75
Axel Munthe — San Michele knyga. I dalis. 328 psl. Parduodama tik kartu su II-ja dalimi. \$2.50
Prosper Mérimée. Kolomba. Romanas. 222 psl. \$2.25
Axel Munthe — San Michele knyga. II dalis. 312 psl. Parduodama ir atskirai. \$2.50
Guy De Maupassant. Moters širdis. Romanas. 268 psl. \$2.60
W. S. Reymont. Kaimiečiai. I dalis. Romanas. 352 psl. \$3.00
W. S. Reymont. Kaimiečiai. II dalis. Romanas. 384 psl. \$3.00
W. S. Reymont. Kaimiečiai. III dalis. Romanas. 472 psl. \$3.50
Roman Rolland — Petras ir Lucija. 112 psl. romanas. Autorius yra Nobelio premijos laureatas. \$1.20

Atsilykkit arba siųskit money orderį oridėję 10c. knygos persiuntimui.

NAUJENOS. 1739 S. Halsted St., Chicago 8, Ill.

GARSINKITĖS NAUJENOSE

TRUMPAI

—Dr. Pranas Ancevičius antrą kartą išstatytas kandidatu Cooperative Commonwealth Federation sraše į Kanados federacinio parlamento narius Toronto Trinitų rinkiminėje apygardoje. Šios apygardos lietuviai kviečiami visai paremti Prano Ancevičiaus kandidatūrą ir rinkimų dieną už savo tautiečių paduoti balsus. Piniginė parama rinkiminėje akcijai pravesti laukiama iš bet kur gyvenančių lietuvių. Pinigus galima siųsti šiuo adresu: Dr. Frank Ancevičius, 62 Queen Mary Dr., Oakville, Ontario, Canada.

—JAV Lietuvių B-nės Tarybos rinkimais susidomėjęs auga. Šiuo metu statomi kandidatai iš įvairių mūsų politinių sluoksnių. Liberalinis jaunimas taip pat susidomėjęs šiais rinkimais ir rengia vieną bendrą demokratinių grupių kandidatų sąrašą.

—Juozas Babušis, buv. Ukmergės aps. Mokesčių Inspektorius kartu su žmona ir sūnum Sigitu iš Argentinos atvyko į Čikagą. Vyresnysis sūnus Rimantas Babušis jau iš ankščiau Čikagoje gyvena ir mokosi vietos universitete. J. Babušis yra baigęs Meno mokyklą ir ekonominius mokslus VD Universitete. Laikinas telef.: PR 6-1220.

—Vladas Sidzikauskas, Lietuvių Laisvės Komiteto pirmininkas ateinantį savaitgalį atvyks į Čikagą ir šeštadienį kalbės Lietuvių Teisiniųjų Dr. jos metiniam narių susirinkimui, o sekmadienį dalyvaus Sandaros koncerte-baliuje.

—Teisiniųjų Žinių Nr. 23-24, 5611 So. Emerald Ave., Chicago 21, Ill., turinio raštai atiduoti rinkti spausdinti ir laikraštis netrukus pasirodys. Redaguoja L. Šmulskis, R. Skiptis, B. Masulis, Dr. jur. P. Jokubka.

—Silvestras Balčiūnas, buv. Kauno advokatas ir veiklus visuomenininkas iš Australijos atvyko į Čikagą. Vieši pas savo brolius ir lanko gimines, draugus. Dar neapsisprendė kur nuolat apsigyvens ir pradės dirbti.

—Lietuvių Studentų Santara gyvosios lietuviškos mėsės pradeda gražią programą ateinantį sekmadienį, kovo mėn. 9 dieną, 3:30 val. Jaunimo Namuose — 5620 So. Claremont Ave., Chicago, Ill. Įėjimas visiems laisvas.

—Antoinette Bloženė buvo patekusi į ligoninę, jai padaryta kokyos operacija. Dabar ligoninė yra namuose. Tai jau antra operacija penkių mėnesių bėgyje, ir toje pačioje kovoje. Kaimynas.

—A. L. Mokytojų 5-gos valdyboje įvyko pasikeitimai: dabar valdyba sudaro šie asmenys: pirm. S. Tomarienė, vicepirm. P. Meilus, socialiniam reiklams F. Meduškauskienė, iždin. V. Binkis ir sek. B. Beleskienė. Ta pati valdyba eina laikinai ir Mokytojų 5-gos Centro valdybos pareigas. Būstinės adresas yra 6921 So. Claremont Ave., tel.: G-Rovehill 6-2553.

—Lietuvos konsulas Dr. P. Daužvardis dalyvavo Chicago World Trade konferencijoje vasario 27 ir 28 dienomis, Palmer House, kur buvo arti tūkstančio dalyvių, JAV valdžios ir svetimų valstybių atstovai, professoriai, pramonininkai, importeriai, eksporteriai, garsintojai, įvairūs verslininkai. Iš lietuvių sąrašo dar buvo Anthony Rudis, Rockwell Engineering Co. Dalyvavo net du sovietų ambasados atstovai iš Washingtono. Konferencija sukurta ir globota Chicago Association of Commerce and Industry ir Export Managers Club of Chicago.

—Vasario 16 minėjimą ateinantį sekmadienį, kovo 9 d. 3:30 val. popiet ruošia šv. Jurgio parapijos lituanistinės mokyklos klasės tėvų komitetas. Minėjimas įvyks šv. Jurgio parapijos salėje. Programą atliks tos klasės moksleiviai. Maloniai kviečia tėvus ir draugus su moksleiviais.

—Vasario 16 minėjimą ateinantį sekmadienį, kovo 9 d. 3:30 val. popiet ruošia šv. Jurgio parapijos lituanistinės mokyklos klasės tėvų komitetas. Minėjimas įvyks šv. Jurgio parapijos salėje. Programą atliks tos klasės moksleiviai. Maloniai kviečia tėvus ir draugus su moksleiviais.

—Vasario 16 minėjimą ateinantį sekmadienį, kovo 9 d. 3:30 val. popiet ruošia šv. Jurgio parapijos lituanistinės mokyklos klasės tėvų komitetas. Minėjimas įvyks šv. Jurgio parapijos salėje. Programą atliks tos klasės moksleiviai. Maloniai kviečia tėvus ir draugus su moksleiviais.

Sovietų ambasadorius Michail A. Menshikov atvyks į Baltuosius Rūmus, kur jis aptarė su prez. Eisenhower ir valstybės sek. John Foster Dulles sovietų pasiūlymą sušaukti valstybių viršūnių konferenciją.

Garfield Park klubo nariams parengimas

Garfield Park Lietuvių Vyru ir Moterų Pašalpos klubo nariams būtina žinotina, kad pagal įstatų taisykles nesumokėjusieji per 3 mėnesius savo nario mokesčio lieka suspenduoti ir nebegauna ligos pašalpos. Vėliau užsimokėjusiems turi pateikti 3 mėnesiai, kod jie vėl pasidaro pilnateisiais nariai su pilnoms ligos pašalpos privilegijomis.

Šį kovo mėnesį bus trečias šių metų susirinkimas, kuris įvyks ateinantį sekmadienį, kovo 9 d. 1 val. Lietuvių Liuosybės svetainėje, Cicero.

Primtina visiems būti rūpestingais klubo nariams ir apsimokėti mėnesinius bei kitus mokesčius. Reikia tikėti, kad sekmadienį jau bus šiltesnis oras, taigi gera proga ateiti į susirinkimą pabūti narių tarpe, ir žinote, kodėl? Praeitime klubo susirinkime buvo nutarta po šio susirinkimo turėti "šurumburum". Darbščios klubietės jau gamina gardžius užkandžius, o vyrai neatsilikis su alumi. Iki pasimatymo visiems. J. J. P.

Vaikas po vaiko

Farmington, Utah. — Lyle Jenkins sušilęs, besildydamas automobilį žmonai į ligoninę nuvežti, eidamas į vidų išgirdo naujagimio balsą ir nubėgo į virtuvę vandens pašildyti, o kai su vandeniu atskubėjo pas žmoną, jau rėkė du nauji balsai.

Ypiai minėjime dalyvauti.

—Tėvų Komitetas.

—Vladas ir Veronika Kuzavičiai iš Venecuolos atvyko į Los Angeles, Calif., ir čia įsikūrė gyventi. Jų sūnus Steponas lanko Lexington karo akademiją.

—Vytautas Kapocius, United Press reporteris, gyv. Madison, Wis. kaip patiriamas, neseniai Wisconsin valstybės gubernatoriaus Vernon W. Thompson buvo apdovanotas gražia dovana — varinė valstybės emblema su savo ingravuotu vardu. Vytautas Kapocius yra sūnus žinomų mūsų veikėjų. Jurgio ir Filės Kapocių, kurie gyvena Racine, Wis.

—Lietuvių Mokytojų Sąjungos Chicago skyiaus valdybos posėdy kovo 1 d. nutarta: kovo 23 d. 3 v. Jaunimo Centre, 5620 S. Claremont Ave. surengti pobūdį su menine programa ir vaišėmis; balandžio 23 d. surengti vakarą-koncertą Mokytojų Sąjungos skiriamos jaunimo literatūros premijos įteikimo progai. Valdybos pirmininkui p. J. Kavaliūnui išvykū, pirmininko pareigas perėmė p. S. Tomarienė.

Po labai sunkios ir ilgos ligos mūsų mokslo ir jaunystės brangiam draugui

VINCUI PREIKŠTUI

mirus, nuosirdžiai užuojautą toje sunkioje valandoje reiškiamo jo žmonai Birutei ir dviem sūneliams, jo mylimai mamytei, broliui Liūdai ir Kaziui bei jų šeimoms.
Leonas ir Vladas Adomavičiai ir šeimos.

LALIO ŽODYNAS

yra standartinis Amerikos lietuvių žodynas. Geresnio anglietuvių kalbų žodyno nėra. Nenumatoma, kad naujas žodynas greitu laiku būtų spausdinamas. Todėl siūloma dabar įsigyti šį stipriai įristą 1256 puslapių angliškai-lietuvišką ir lietuviškai anglišką žodyną. Kaina — \$14.00. Žodynas Jams bus išsiųstas, jei pasiųskite \$14.00 čekį ar Money Orderį tokiu adresu:

NAUJENOS
1739 So. Halsted Street,
Chicago 8, Illinois

Skaitykite "N-nas"

SUSIRINKIMU IR PARENGIMU PRANESIMAI

Chicago Lietuvių Suvalkiečių D-ja rengia žaidimų pobūdį sekmadienį, kovo 9 d., Hollywood svetainėje, 2417 West 43rd St. Pradžią 3 val. po pietų. Bus gražių dovanėlių. Po žaidimų vaisės. Gerb. nariai ir svečiai maloniai kviečiami atsilankyti ir maloniai praleisti laiką su suvalkiečiais.

—Komisija ir Valdyba.

Mirė 1958 m. kovo 3 d., 5:15 val. vakaro. Gimęs Lietuvoje, Raseinių apskr., Vadvirgio par., Kneičių kaime. Amerikoje išgyveno 65 metus.

Paliko nuliūdę: dukrė Victoria Radavichė, sesers sūnus Charles Norušis, jo žmona Casie ir jų kiti; sesuo Anna Caspersen ir šeima. Priklausė Teisybės Myletojų Draugijai.

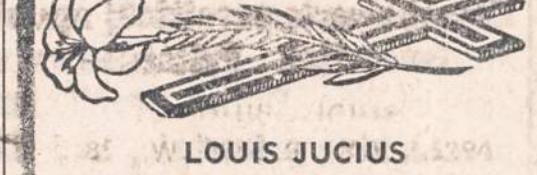
Kūnas pašarvotas Antano M. Phillips koplyčioje, 3307 South Lithuania Ave.

Penktadienį, kovo 7 dieną, 10 valanda ryto bus lydimas iš koplyčios į Lietuvių Tautines kapines.

Visi a. a. Jono Radavichė giminės, draugai ir pažįstamieji nuosirdžiai kviečiami dalyvauti laidojime ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsiveikimui.

Nuliūdę lieka: Duktė ir Giminės.

Laidotuvių direkt. Antanas M. Phillips. Tel.: YArds 7-3401.

Mirė 1958 metų kovo 5 dieną, 12:20 val. ryto. Gimęs Lietuvoje, Raseinių apskr., Pakražantės parapijoje. Amerikoje išgyveno 57 metus.

Paliko nuliūdę: žmona Elzbieta, pagal tėvus Dambrauskas; sūnus Antanas, marti Shirley, anūkės Jacqueline ir Geraldine, pusbroliu Juozapas Jucius, sūnė giesia Barbara Dambrauskas ir jų šeima; kiti giminės, draugai bei pažįstami.

Priklausė Chicago Lietuvių Draugijai, Teisybės, Myletojų Draugijai ir Keistucio Klubui.

Kūnas pašarvotas Antano M. Phillips koplyčioje, 3307 South Lithuania Ave.

Seštadienį, kovo 8 dieną, 8:20 valanda ryto bus lydimas iš koplyčios į šv. Jurgio parapijos kapines. O po gedulų pamaldų laidojamas šv. Kazimiero kapinėse.

Visi a. a. Louis Jucius giminės, draugai bei pažįstami nuosirdžiai kviečiami dalyvauti laidojime ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsiveikimui.

Nuliūdę lieka: Žmona, Sūnus, Marti, Anūkės, Pusbroliu ir Giminės.

Laidotuvių direkt. Antanas M. Phillips. Tel.: YArds 7-3401.

—Lietuvių Mokytojų Sąjungos Chicago skyiaus valdybos posėdy kovo 1 d. nutarta: kovo 23 d. 3 v. Jaunimo Centre, 5620 S. Claremont Ave. surengti pobūdį su menine programa ir vaišėmis; balandžio 23 d. surengti vakarą-koncertą Mokytojų Sąjungos skiriamos jaunimo literatūros premijos įteikimo progai. Valdybos pirmininkui p. J. Kavaliūnui išvykū, pirmininko pareigas perėmė p. S. Tomarienė.

Po labai sunkios ir ilgos ligos mūsų mokslo ir jaunystės brangiam draugui

VINCUI PREIKŠTUI

mirus, nuosirdžiai užuojautą toje sunkioje valandoje reiškiamo jo žmonai Birutei ir dviem sūneliams, jo mylimai mamytei, broliui Liūdai ir Kaziui bei jų šeimoms.
Leonas ir Vladas Adomavičiai ir šeimos.

GELININKAS

(PUTRAMENTAS)
Linksmumo arba liūdesio valandoje Gražiausios Gėlės ir Vainikai, Antkapių papuošimai ir sezoninės kapams gėlės.
ROY R. PETRO (Putramentas)
5525 So. Harlem Avenue
Portsmouth 7-9020

GUŽAUSKU
BEVERLY HILLS GELININKAS
GELES VISOMAS PROGOMS
2443 WEST 63rd STREET
Telefonai: PR 8-0833 ir PR 8-0834

LOVEIKIS

Telegrama i Vissą Pasaulio Dalls
KVIETKININKAS
Gėlės Vestuvėms, Banketams ir Pagrabams.
3316 So. Halsted St. YArds 7-7308

Gėlės Mylintiems, Vestuvėms, Banketams, Laidotuviams, Papuošimams.
URBA Gelininkas
4180 ARCHER AVENUE
Tel.: LA 3-5800 arba LA 3-5870

LIŪDESIO VALANDOJE ŠAUKITE
MAŽEIKĄ and EVANS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
ATSKIROS VESINAMOS KOPLYČIOS
6845 S. Western Ave. RE 7-8600-8601
Gyvenantiems kitose miesto dalyse gausim koplyčią arčiau jūsų namų

John F. Eudeikis
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
Seniausia ir Didžiausia Laidojimo Įstaiga
AMBULANCE DIENĄ IR NAKTĮ
4605-07 So. Hermitage Avenue
Tel.: YArds 7-1741—1742 ir LAfayette 3-9851
★
4330-34 So. California Avenue
Telefonas: LAfayette 3-0440
Mūsų radio programos šeštadieniais 9:15 ryto iš WGES, 1390 kil.
MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

PETKUS
TĖVAS IR SŪNUS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
6812 So. Western Avenue
Telef.: GROvehill 6-2345-6
1410 So. 50th Ave., Cicero
Telef.: TOWNhall 3-2108-9
Koplyčios visose miesto dalyse.

NARIAI
Chicago Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos
AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENĄ IR NAKTĮ.
★ TURIME KOPLYČIAS VISOSE MIESTO DALYSE.

GEORGE F. RUDMIN
3319 S. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1138-1139

ALFRED VANCE
1424 So. 50th Ave., Cicero
Phones: OLYmpic 2-5245 — TOWNhall 3-9687

P. J. RIDIKAS
3354 S. HALSTED STREET Phone: YArds 7-1911

LEONARD BUKAUSKAS
10821 S. MICHIGAN AVE. Phone: COMmodore 4-2228

VASAITIS - BUTKUS
1446 S. 50th AVE., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1003

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 S. LITUANICA AVENUE Phone: YArds 7-3401

ZIGMUND (ZUDYK) ZUDYCKI
1646 WEST 46th STREET Phone: YArds 7-0781

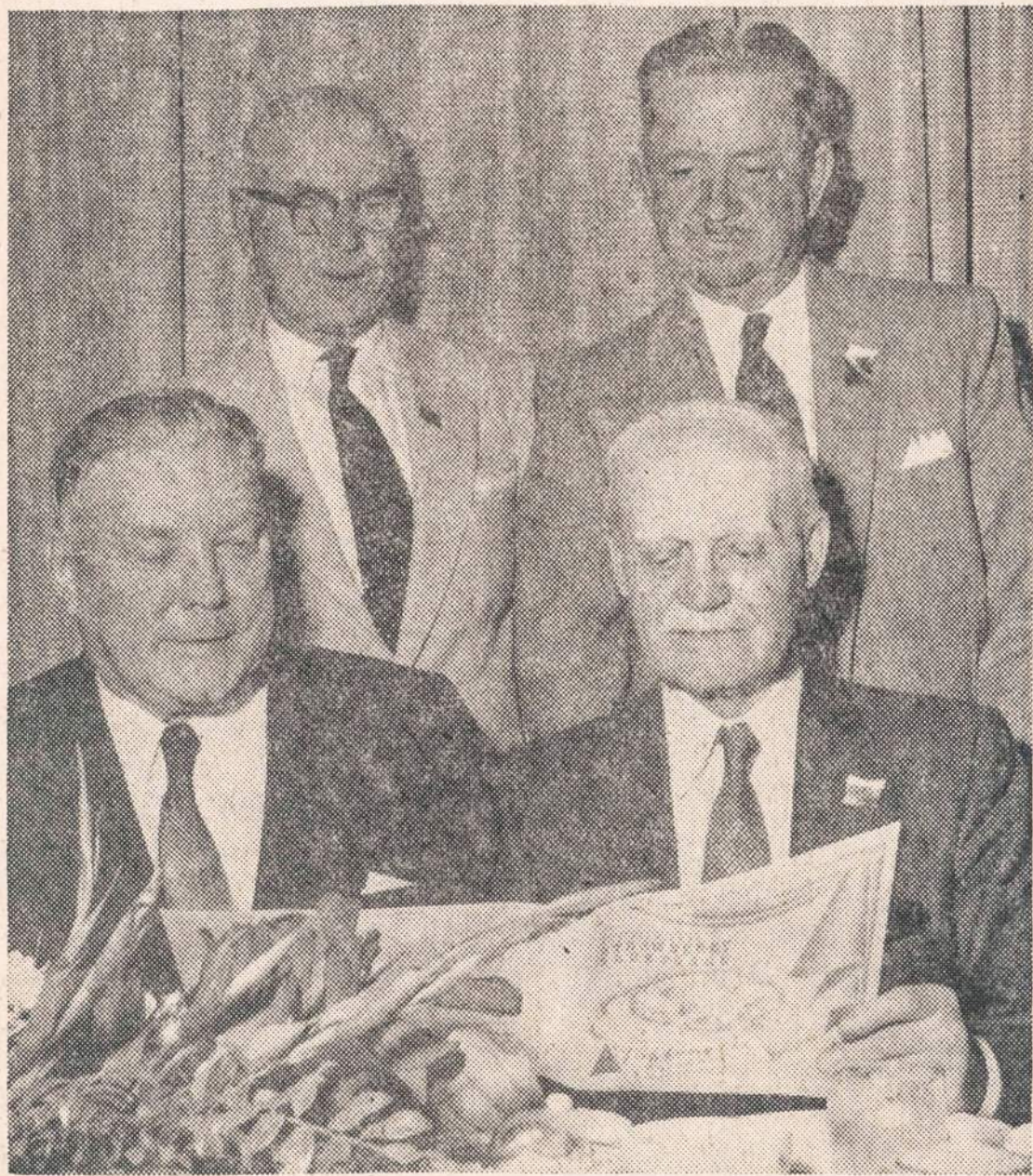
STEPONAS C. LACKAWICZ
2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE VIRginia 7-6672

PETRAS P. GURSKIS
659 WEST 18th STREET Phone: SEeley 3-5711

PETRAS BIELIŪNAS
4348 S. CALIFORNIA AVE. Phone: LAfayette 3-3572

"NAUJENOS" SKAITO VISŲ RAI. JIE ŽINO, KAD NAU-SROVIŲ ŽMONES DARBININ- JIENOS PADUODA TEISIN- KAI, MOKSLININKAI, VALS- GIAUSIAS ŽINIAS IR GE- TYBININKAI, DVASININKAI, RIAUSIUS RASTUS.
PROFESIONALAI IR BIZNIE- PIRKITE JAV TAUFYMO BONUS

2 — NAUJENOS, CHICAGO 8, ILL. — THURSDAY, MARCH 6, 1953

Vasario 16-sios minėjime St. Petersburg, Fla. Sėdi (iš kairės į dešinę) Dr. Domas Jasaitis, Dr. P. Grigaitis, stovi Frank Šeštokas ir teisėjas Zuris.

Lietuvos nepriklausomybės minėjimo banketas

Amerikos Lietuvių Klubas surengė Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo 40 metų sukakties minėjimą. Tąja proga buvo surengtas banketas Dr. P. Grigaičiui pagerbti. Minėjimas ir vakarienė įvyko vasario 15 d. Toffenitti viešbuty. Kalbėjo Dr. P. Grigaitis ir Dr. D. Jasaitis. Programą vedė teisėjas John Zuris.

Iš žymesnių svečių dalyvavo Jungtinių Tautų atstovas L. C. Schroeder (jis pasveikino visus dalyvius kaip energingus kovotojus už Lietuvos laisvę), Dr. K. Artzibushev iš Tampa ir inžinierius V. Sužiedėlis.

Sveikinimai ir rezolucijos

Buvo perskaitytas sveikinimas nuo Miami Alto skryčiaus pirmininko A. D. Kaulakio, proklamacija nuo Floridos gubernatoriaus Le Roy Collins ryšium su Vasario 16 paskelbimu kaip šventės.

Skaityta ir priimta rezolucija, kurią valdžios pareigūnams pasiūstį apsiėmė teisėjas J. Zuris ir Mrs. Frances Sinkus, Dr. P. Grigaitis perskaitė deklaraciją, kurią iš Washingtono prisuntę valstybės sekretorius John Foster Dulles.

Aukos Lietuvos išlaisvinimui

Aukos rinko E. Šeštokienė, P. Gribienė, F. Sinkus ir B. Samoška. Iš viso buvo surinkta \$226, kurie buvo perduoti Amerikos Lietuvių Tarybos sekretoriui Dr. P. Grigaičiui.

Kas skaito-rašo —
"Naujienas" išsirašo.

Aukotojų sąrašas

Amerikos Lietuvių Klubas (St. Petersburg Beach) aukėjo \$60; teisėjas J. Zuris — \$25; po \$10 — F. J. Šeštokas, Dr. D. Jasaitis, Dr. K. Artzibushev, inžinierius V. Sužiedėlis ir J. Maskolūnas; po \$5 — ponai Sinckai, Paleckiai, P. Zigmontas, C. Uselis, J. Juška, ponios Ansur ir Lee (motina ir duktė, kurios buvo atvykusios iš Georgia valstybės); po \$3 — V. Jomantienė; po \$2 — Viliai, Naginskienė, Osinskienė, A. Vazbut, B. Samoška, S. Petraitis ir M. Zakonas; po \$1 — C. Čepulevičius, S. Urban, V. Smithy, Karaliūnas, M. Pudens, M. Ugenas, G. Zuriene, C. Bliza, F. Kavalauskas, O. Larson ir A. Pocevičius.

Minėjimas gražiai pavyko

Banketo visi bilečiai buvo išparduoti. Turint galvoje tokią nedidelę lietuvių koloniją, reikia pasakyti, kad aukų surinkta nemažai. Kalbėtojais publika buvo patenkinta.

Programos rengimo komisija dėkoja aukotojams, kalbėtojams Dr. P. Grigaičiui, Dr. D. Jasaičiui, teisėjui J. Zuriui ir visiems, kurie vienokiu ar kitokiu būdu prisidėjo prie surengimo Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo minėjimo.

Beje, vietos anglų laikraštis išsidėjo nuotrauką (Independent photo by Bruce Tibbo), kuri čia spausdinama. Toje nuotraukoje iš kairės į dešinę sėdi Dr. Domas Jasaitis ir Dr. P. Grigaitis, Naujienų redaktorius; iš kairės į dešinę stovi Frank Šeštokas, Amerikos Lietuvių Klubo pirmininkas, ir teisėjas John T. Zuris.

F. J. Šeštokas

Rockford, Ill.

Kodėl mums sekasi?

Mūsų lietuviai, ar tai senosios kartos, ar čia gimę, ar naujai atvykę, visi ro vieną, kaip žydinčių gėlių pynę ir vieną kitą gerus sumanymus premia, ypačingai Lietuvos reikaloje. Vasario 16 minėjimas praėjo, bet aukos dar plaukia. Kadangi vasario 16 d. sekmadienį buvo labai šalta ir šaurės vėjas pėsčiams plikino veidas ir ausis, o automobiliai garų, dūmų ir šarmo debesiu apsupti vos šliaužė, tad daugelis buvo sulaukyti nuo dalyvavimo ir pasiliko namie. Bet savo aukas jie dabar pridūda. Lietuvių Klubo direktoriui, jaunui čia gimę ir augę vyrai, padarė nuolaidą už salę \$25 ir a suma įpriskirta prie aukų. Mykolas ir Marija Augučiai įteikė savo \$10, apgailestaudami, kad dėl gripo negalėjo dalyvauti minėjime.

Tik ką gautas laiškas adresuotas ALT pirmininkui, irgi Amerikoje gimusios lietuvių. Jos ranka rašytas laiškas skamba:

"Gerb. J. Bacevičius. Neapsakomai mums gaila, kad negalėjome dalyvauti Vasario 16 minėjime. Mes gerai suprantame Lietuvos vadavimo reikala ir čia su šiuo laiškeliu prisijuosiu savo mažą auką \$10. Iš širdies gilumos linkime jums ko geriausios sėkmės šiame kilniame darbe. Su pagarba Juozas ir Adelė Misevičiai".

Buvęs ALT Rockfordo skyriaus pirmininkas S. Keliuotis prisuntė \$5 auką. Neabejoja, kad rasis ir daugiau mūsų nuosirdžių tautiečių atiduoti savo auką Lietuvos vadavimui.

Štai kodėl mums sekasi. Mūsų tėvai kovoję prieš caro žandarus ir vergiją ir išėjo laimėtais. Dabar mūsų aukos ir pastangos išlaisvinti Lietuvą iš raudonųjų žandarų irgi neuėis niekais. Ateis diena, kada Lietuva bus laisva.

Žvalgas

East St. Louis, Ill.

Vasario 16 aukotojai

\$15 aukėjo: Dr. Juozas Petrikas; \$10 — Dr. Antanas Čerškus, kun. Antanas Deksnys; \$5 — V. ir A. Gaveliai, Juozas Juvdakis, Dr. J. Jusonis, J. ir V. Dubickai, Juozas Saladžius, Jonas Sakalauskas; \$3 — R. ir E. Izduniai, Kemedžiai; \$2 — Jonas Bataitis, Mrs. Donald W. Carpenter, A. Gudaitis, St. Grigoravičius, Juozas Kleinaitis, Vladas Matusevičius Rita Saliamonas, E. A. Stančius, F. Sinkavičius, Vincas Vosylius, Victor White; \$1 — Mrs. N. C. Burbank, John Cruleich, Mrs. Leonard Conrad, John Denap, F. Dauksienė, Judy Eros, Margaret Fisher, Petronėlė Fisher, Ignas Gediminas, kun. J. Gasinuas, Z. Grybinas, Roland Justin, Leon T. Kalicki, Juozas Kučiauskas, Liuda Kučiauskienė, C. Kučiauskas, Krura, Stan Lawanas, M. Levinskienė, S. Lasky, Jeanette M. Miller, Regina Miller, M. Moegenienė, John Mill, M. Meškauskas, Mejeriai, Masadonskienė, Mrs. Harry Morgan, John Marlin, M. Paulikaitis, Petraitis, O. Rušėnas, Frank Schutzenhofer, Leona Shukest, Mrs. J. Stankus, Phil Schmidt, Fr. Srogus, J. R. Swanston, Mrs. M. Shannon, K. Tumosa, Bronius Tiškus, Valeika, A. Vaicekuskas, Mrs. M. Vaitkunas, A. S. Zavitsky, Mrs. A. S. Zaveski.

Kiti aukėjo po mažiau. Surinkta aukomis — \$143.55. Padaryta pelno — 39.20. Viso — \$182.75

Kairio knyga LIETUVA BUDO

NAUJIEŅOSE galima gauti tik ką iš spaudos išėjusią Stepono Kairio knyga LIETUVA BUDO. 416 didelių (6x8½) puslapių, kieti viršeliai. Kaina \$5.50

Garsinkites "N-nose"

3 — NAUJIEŅOS, CHICAGO 8, ILL.
—THURSDAY, MARCH 6, 1958

APIE POLITIKĄ IR POLITIKIERIUS

Čeklinis užaugaris

Reikia ir štai ką pabrėžti: kongresmano postas atrodo labai garbingas, tačiau p. ak. ikoje dažnai jis didelės reikšmės neturi. Išrinktas kongresmanas nuvažiuoja į Washingtoną, ten jam yra paskiriama numeruota vieta ir jis per dvejus metus ten sėdi. Paprastai jis balsuoja taip, kaip to pageidauja partijos vadovybė. Daug iniciatyvos, bent pradžioje, jis negali parodyti. Reikia žinoti, kad ir visokios rezoliucijos ir visokie sumanymai arba biliai turi pereiti per tam tikrą koštuvą. Jei per tą koštuvą jie nepraeina, tai niekas apie juos ir nežino, nes niekad jie nėra svarstomi. Klaidinga manyti, kad naujai išrinktas kongresmanas, nuvažiuojęs į Washingtoną, jau gali kalnus nuversti. Kongresmanas, kuris yra įtakingas Washingtono, kaip to taikytų, yra įtakingas ir "namie". Vadinas, toje vietovėje, kur jis gyvena, iš kurios jis yra išrinktas. O tai reiškia, kad įsistiprinimas politikoje savo gyvenamoje vietoje yra labai svarbus dalykas. Gi tai pasiekama tik su partijos mašinos pagalba. Kartkartėmis pasitaiko, kad išrenkami yra tokie asmenys, kurie labai tesikaito su partijos vadovybe. Bet paprastai jų politinė karjera yra trumpa. Tam mes turime gerą pavyzdį Chicagoje. Maždaug prieš dešimt metų į kongresą buvo išrinktas Chicago universiteto profesorius T. V. Smith. Sumanė jis veikti savarankiškai ir su partijos vadovybe nesiskaityti. Po vieno termino kongrese jis buvo, kaip sakoma, išdumpuotas ir jo politinė karjera pasibaigė.

Labai svarbu, tęsė toliau p. Kal, politikoje sudaryti sau užnugarį, atseit, organizaciją, kuri teiktų paramą. Ypač svarbu tai Chicagoje arba bent kuriam kitame didmiesty, kur varžybos dėl įvairių politinių vietų yra aštrios. Politikoje dažnai tenka pradėti nuo pat apačios ir kopti į viršų. Štai mes turime senatorių Paul Douglas. Kaip jis pradėjo savo politinę karjerą? Nagi nuo aldermano Chicagoje. Aldermanu jis išbuvo kelis metus. Ir tai labai aktyviu aldermanu. Apie jį dažnai laikraščiuose buvo rašoma, jo vardas populiarinamas. O kai jis pasidarė populiarus, tai nesunku jam buvo pateikti kandidatų į senatą.

"Committeeman"

Kai kuriems gal atrodo, jog aldermano vieta yra menka ir politikoje jis mažai reikšmės neturi. Bet taip nėra. Tiek aldermanas, tiek vadinamasis "ward committeeman" vaidina labai svarbų vaidmenį. Aldermanai išleidžia įvairius potvarkius, jie kontroliuoja miesto biudžetą. Nuo jų priklauso miesto reikalingas tvarkymas, kadangi meras savo veiklai turi gauti jų pritarimą. "Ward committeeman" kontroliuoja wardo balsus. Nuo jo priklauso daug įvairių politinių darbų. Turi jis balsą ir kauntės partijos vadovybėje, kuri paren-

ka kandidatus įvairiems postams.

Patys įtakingiausi politikieriai dažnai ir pradėjo savo karjerą nuo tų postų. Štai pav. imkime p. Arvey, kuris yra labai įtakingas demokratų partijoje. Faktiškai jis yra stambiausias politikierius Chicagoje. Per keletą metų jis čjo aldermanas ir "committeeman" pareigas vienu ir tuo pačiu laiku. Ir jis pajėgė sudaryti tokią politinę mašiną, kad su juo partijos vadovybė priversta buvo skaitytis. O kuriam laikui praėjus ir jo rankas pateko ir partijos vadovybė.

Kitas pavyzdys — tai kongresmanas Sabath, kuris buvo savo wardo "committeeman" ir tą wardą kontroliavo per 40 metų, faktiškai iki pat savo mirties. Kai kontroliuojamas wardas, tai kontroliuojami ir tų priekintų kapitonas, kurie daugiausia pasidarbuoja rinkimų metu. Paprastai wardas yra tarp 70—90 priekintų. Kai tie priekintai yra kontroliuojami, tai jau susidaro pusėtina politinė jėga, su kuria turi skaitytis ir partijos vadovybė. O wardą, kaip jau minėjau, kontroliuoja "committeeman". Štai kodėl tas postas yra itin svarbus kiekvienam, kuris stengiasi prasimušti politikoje ir įsigauti ir aukštesnę vietą.

(B. d.)

Propagandinis filmas

Šiomis dienomis Avon teatre, Fullerton Ave., teko žiūrėti iš sovietų atsiųstą filmą apie 1957 metų jaunimo festivalį. Tai labai kruopščiai surežisuotas propagandinis filmas, kuris, be abejo, į atsilikusius kraštus darys įtakos. Atrodo, kad Maskvoje nieko kito, kai tik jaunimas, linksmybės, didžiausia tautų draugystė ir gėlės. O juodukai, kurių, tiesa, nedaug tesimatė, visur buvo kište iškišami į priekį. Senų žmonių parodyta tik protarpiais po vieną kitą, vienas barzdotas kažką rodė jauniems, kitas sveikino suvažiuojamą. Bet centrinis vaidzas buvo, kaip dvi baltosios mergaitės apsikabinę bučiavo juoduką. Amerikos delegatų matėsi vos apie dešimtukas ir buvo be ūpo. Lietuvos jaunimo visai nesimatė. Pabaigai paleido apie tūkstantį propagandinių "taikos karvelių".

A. A.

• BUDRIKO RADIO • • PROGRAMA •

Pasiklausykite šį vakarą nuo 6 iki 6:30 v. pusę valandos gražią lietuvišką dainų ir muzikos iš stoties WHFC, 1450 kil., kurias pateikia Juozo Budriko namų rakandų, televizijų ir aukšinių daiktų krautuvė Chicagoje, 3241 So. Halsted st. Be to, bus pranešta, kas laimėjo Budriko šią savaitę skirtas dovanas. Pasiklausykite. —Pranešėjas.

GRADINSKAS
Radijai, Fonografai, TV, Hi Fi
NUOLATA LIG 1/3
vokiškie aparatams • Vietiniai Hi Fi, stereo garso rekorderiai. DUODAM IŠSIOKEJIMAI.
PRIIMAM SENUO • TAIŠO
J. G. Television Co., 2512 W. 47 St.
FRONTIER 6-1998
Atdara kasdien. Sekmad. uždaryta.

DANA RESTORANAS

3143 So. Halsted Street
(šalia Lietuvių Auditorijos)

ATIDAROMAS KETVIRTAD., KOVO 6 D.

Tris dienas, kovo 6, 7 ir 8, prie pietų bus veltui vaišinami svečiai lietuviškais kopūstais, sunkomis ir kava.

Prašome visus atvykti į Danutės Liakas atidaromą restoraną.

PRADĖK TAUPYTI SLANDIEN- TURSĖI RYTOJ!

TAIGI PRADĖK TAUPYTI ŠIOJE LIETUVIŠKOJE ĮSTAIGOJE.
Kiekvieno taupytojo indėliai yra apdrausti iki \$10,000.00

BRIGHTON SAVINGS and LOAN ASS'N

4071 Archer Ave. Tel.: LAfayette 3-8248

(į vakarus nuo California Avenue)

CHARLES ZEKAS, Secretary

OFISO VALANDOS:

Pirmad., Antradi., Penktadi. ir Šeštadienį 9:00 ryto iki 4:30 val. po pietų.
Trečiadienį uždaryta. Ketvirtadienį 9:00 ryto iki 8:00 val. vakare.

INCOME TAX SERVICE

CHESTER KILKIS

Lietuviška įstaiga per 25 metus, Brighton Parke.

Atdara kasdien nuo 9 val. ryto iki 4:30 val. po pietų.
Vakaraš—pirmadienį ir ketvirtadienį iki 8 val. vakar.

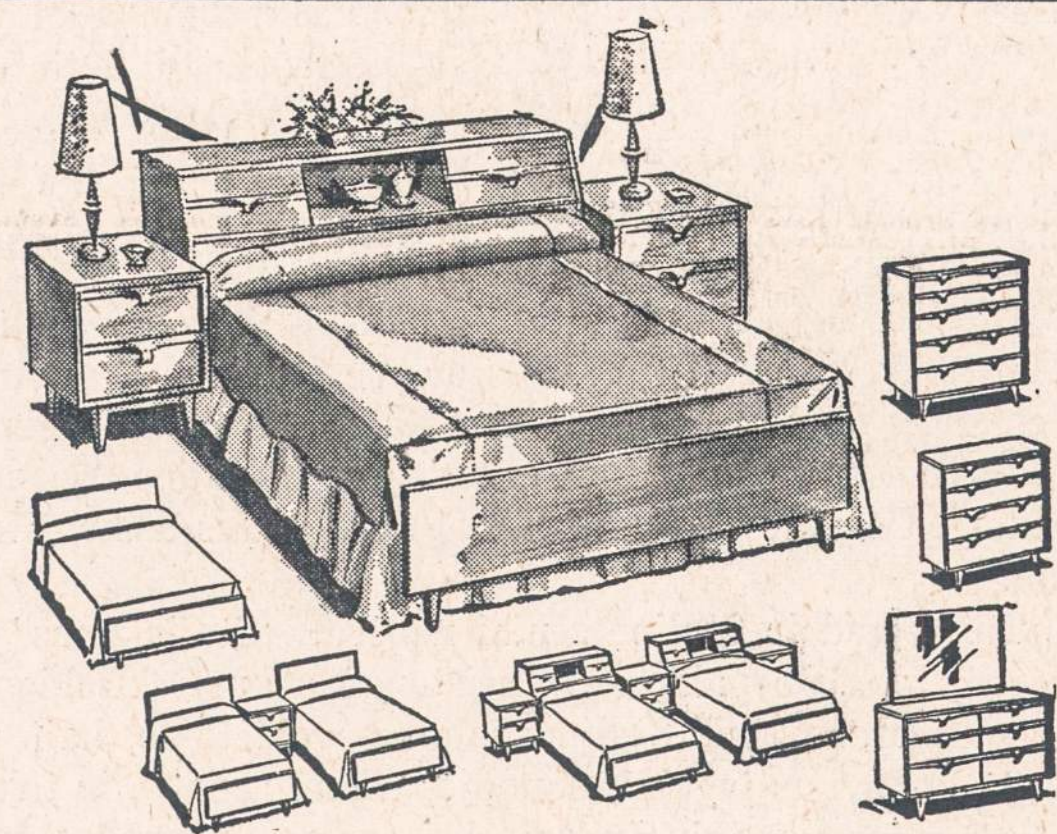
4127 S. RICHMOND ST. -- at Archer Ave.
Virginia 7-3030

Mes mokame Aukštą Dividendą

MIDLAND
Savings and Loan Association

PER 40 METU VISU LIETUVISKU KOLONIJU SAUGIAUSIA IR PELNINGIAUSIA TAUPYMO BENDROVĖ

4038 Archer Avenue Tel. LA3-6719
AUGUST SALDUKAS Prezidentas

Namų apyvokos daiktai urmo kainom

Budrikas parduoda su mažesniu uždabiu aukštos kokybės baldus: šaldytuvus, TV, skalbiamas mašinas, dulkių valytuvus pigiau, kaip kitur.

Hoover dulkių valytuvai po	\$29.95 ir aukščiau
Šaldytuvai 1958 metų po	\$98.00 ir aukščiau
Saldytuvai nauji 8 pėdų po	\$138.50 ir aukščiau
Suvamos mašinos po	\$29.95 ir aukščiau
Gaziniai pečiai po	\$98.00 ir aukščiau
Vilnoniai karpetai 9x12 po	\$49.50 ir aukščiau
Nuo sienos iki sienos karpetai	\$4.95 jadas ir aukščiau
9x12 Linoleum po	\$4.95 ir aukščiau
1958 metų Cromium virtuvės setai nuo	\$39.50 ir aukščiau

3 kambarių outfitas, vertės \$500.00, už \$299.00.
2 šmūtų parlor setas, 6 šmūtų miegamojo kambario setas, 5 šmūtų virtuvės setas, šaldytuvai, pečius, klejonkė, karpetai — viskas už \$299.

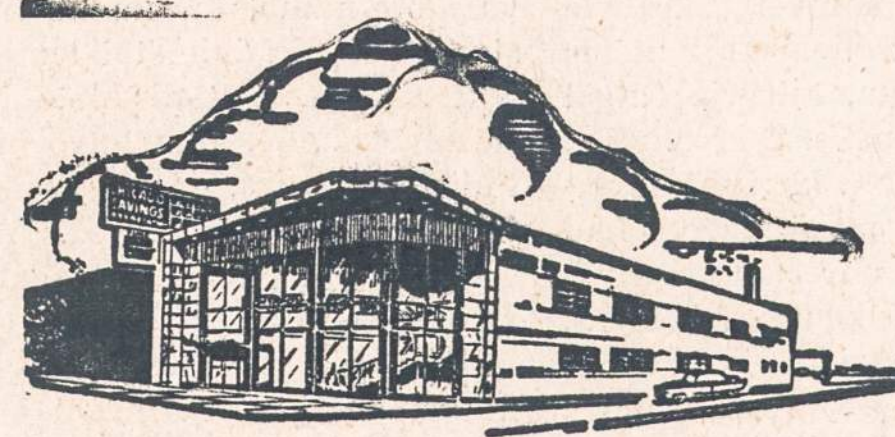
LENGVAIS ISMOKEJIMAIŠ.

JOS. F. BUDRIK FURNITURE

3241 So. Halsted Street
Tel.: Calumet 5-7237

Atdara pirmadienį ir ketvirtadienio vakarais iki 9:30. Sekmad. 10—5.
Budriko radio pusvalandis iš stoties WHFC, 1450 kil., ketvirt. vakarais nuo 6 iki 6:30. Tik pusę valandos geros muzikos ir dainų.

THE BIGGEST DOLLAR IN THE WORLD IS THE DOLLAR YOU SAVE

Remiantis Chicago Savings Bendrovės pakeitimais, nuo pat jos isikūrimo 1924 metais, jos pavyzdinga biznio tvarka, ypatingai indėlių saugumo ir dividendų našumo atžvilgiu, nėra saugesnės ir pelningesnės istaigos pasidėti taupomus pinigų. Pasidėję taupinius pas mus gausite ne tik tai saugumą — jų apdraudimą iki \$10,000.00, augstą dividendą, bet ir daugelį kitų patarnavimų veltui, už kuriuos kitose įstaigose turėtumėte mokėti.

Taupytojų patogumui Chicago Savings Bendrovės įstaiga yra viena iš gražiausių ir moderniausių įrengtų visoje Illinois Valstybėje.

Milijonai dolerių prieinamoms sąlygoms morgičių paskoloms perkant, statant arba refinansuojant. Lengvi išmokėjimai. (Ant tinkamų nuosavybių darome paskolas net 25 metų išmokėjimams).

Rašykite dėl informacijų.

Mūsų turtas arti \$24,000,000.00.

CHICAGO SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

6245 South Western Ave.

Tel.: GRovehill 6-7575

Chicago, Illinois

ATDARA: pirmadienį nuo 12 iki 8, antradienį ir penktadienį nuo 9 iki 4, ketvirtadienį nuo 9 iki 8.
Trečiadienį uždaryta visą dieną, o šeštadienį atdara nuo 9 iki 2 valandos po pietų.

ŽIEMOS SEZONINIS IŠPARDAVIMAS

Motorola Television Special su neįsiojamu staliuku \$129.95

3 dal. sofa su 2 staliukais, staliuku gerimams, 2 lempom \$249.95

Vokiškos gamybos Radio FM ir trumpų bangų HI-FI pasirinkimas.

Taip pat didelis pasirinkimas naujais ir moderniausių rakandų, TV ir radio aparatų, veidrodžių, lovų ir kita.

F. A. RAUDONIS ir N. BERTULIS, sav

ROOSEVELT FURNITURE CO

2310 W. Roosevelt Road Tel. SEeley 3-4711

Krautuvė atidaryta sekmadieniais nuo 11 iki 4:30.

MOVING PERKRAUSTYMAS

IS TOLI IR ARTI

Nauji dideli traukai — naujaisi kraustymo traukiai
Tigų metu patyrimas — Pigūs ir saugūs patarnavimas

JUOZAS NAUJOKAITIS

2022 W. 69 St. Chicago 36, Ill. Tel. WILbrook 5-9209

